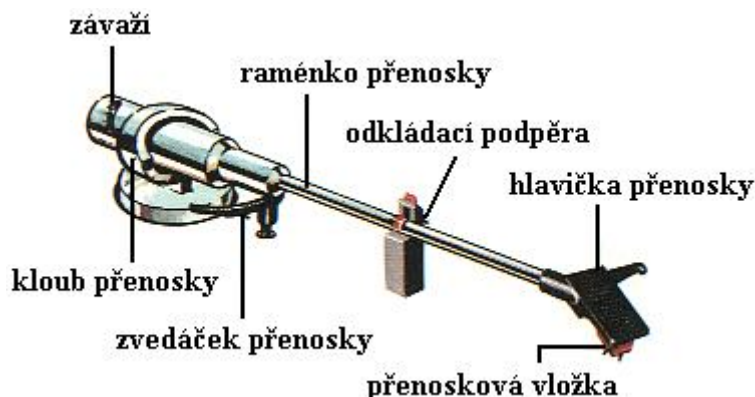

Přenoska gramofonu

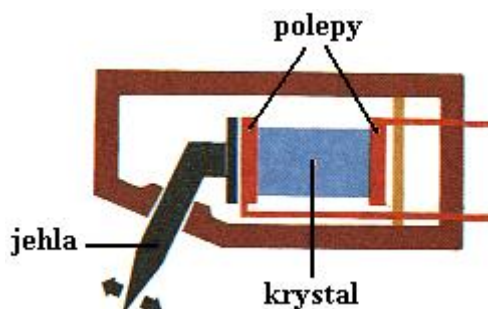
Přenoska [gramofonu](#) se skládá z raménka a vložky (viz obr. 303). Raménko přenosky musí být lehce pohyblivé ve vodorovném a svislém směru, nesmí se chvět a musí být zkonstruováno tak, aby svislá [síla](#) působící na hrot přenosové vložky odpovídala předepsané hodnotě (ta závisí na druhu vložky, druhu [gramofonové desky](#), ...).

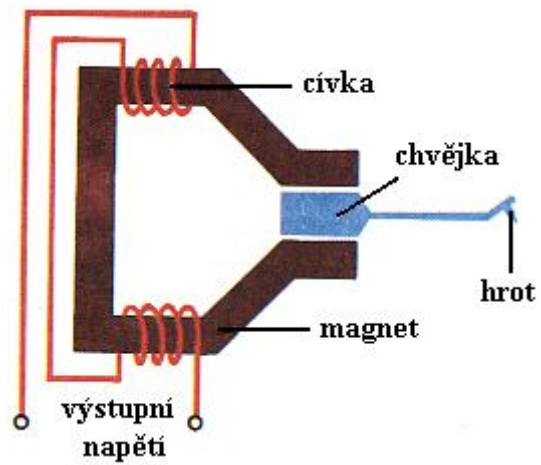
Obr. 303

Přenoskové vložky pracují na různém principu - existují přenosky elektromagnetické, elektrodynamické, magnetodynamické, krystalické, keramické, elektrostatické, ... Nejpoužívanější jsou tyto:

1. [krystalové přenoskové vložky](#) (viz obr. 304) - jehla přenosky kmitá v rýhách otáčející se gramofonové desky, přičemž se mechanické kmity jehly přenášejí na krystal. V něm se na základě [piezoelektrického jevu](#) tyto mechanické kmity přemění na [střídavé napětí](#) a po jeho zesílení se mění v [reproduktoru](#) na slyšitelné zvukové vlny. Tyto přenoskové vložky se používají u gramofonů střední kvality, protože jsou levné a necitlivé na [magnetické pole](#). Nevýhodou je jejich menší frekvenční rozsah - zhruba do 14 kHz, malá odolnost vůči [teplotě](#) nad 40 °C a vyžadují až 3krát větší [tlak](#) hrotu na desku než přenosky magnetodynamické, čímž zvyšují opotřebení desky.
2. [magnetodynamické přenosové vložky](#) (viz obr. 305) - [chvění](#) hrotu v drážce gramofonové desky se přenáší chvějkou na volně pohyblivý magnet. Změny magnetického toku vyvolávají v [cívkách](#) nízkofrekvenční [střídavé proudy](#). Cívky se používají dvě, protože každá snímá [kmitání](#) jedné stopy a vytvářejí tak proud pro levý a pravý výstupní signál. Tyto přenosové vložky jsou mnohem kvalitnější než přenosky krystalické, mají větší frekvenční rozsah (zhruba (50; 20000) Hz), jsou ale drahé a mají na rozdíl od krystalických vložek menší výstupní napětí.

Obr. 304

Obr. 305

© Encyklopedie Fyziky (<http://fyzika.jreichl.com>); Jaroslav Reichl, Martin Všetíčka
Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravy a komerční distribuci.